N°. 161.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Vrijdag 8 Julij. 1836.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Heden (6 *Julij*) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: Belg. 101¼; O. Metall. 104; Sp. Ardoin. 42⅞, ⅜, ½; Passieve 1834, 13; Differed. 15; Nap. renten 95⅝; B. Tavolière 64; Sicil. 93½; Rom. L. 102¾; Id. te Antw. 101¼; Braz. 87¼. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam ¾ pCt. kort zigt.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 4den Julij.

In de verschillende kerken der hoofdstad werd gisteren een *Te Deum* voor het behoud des konings gezongen. In de hoofdkerk *Notre Dame* waren een groot aantal autoriteiten bij deze plegtigheid tegenwoordig; de koningin, hare dochters enz. hebben dezelve in de parochie St. Roch bijgewoond.

De akte van beschuldiging tegen *Alibeau* opgemaakt behelst weinig nieuws; alleen schijnt de heer *Martin* onderscheidene minder gewigtige omstandigheden te vermelden, die alle zouden aanduiden dat hij geene medepligtigen had. De advokaat *Ledru* heeft zich op zijn speciaal verzoek met zijne verdediging belast, en men meent thans stellig te weten dat de openbare debatten donderdag zullen geopend worden, en waarschijnlijk in eene enkele zitting ten einde loopen.

Men verzekert andermaal dat er eene wijziging in het ministerie op handen is, die volgens de liberale dagbladen de zegepraal van den tiers-parti over de zoogenaamde doctrinairen zoude voltooijen. Men zou zelfs verder gaan en aan eenige leden van den staatsraad en ander hooge beambten die gezegd worden de laatste partij te zijn toegedaan, eene andere bestemming geven. Men wil hiermede ook in verband brengen, dat de hertog *de Montemart* gisteren eene bijzondere [illegible] had.

— De berigten uit Spanje bepalen zich heden tot de volgende:

Het schijnt dat de karlisten sints lang eenen togt naar Asturië in den zin hadden, en om die gemakkelijk te maken, de troepen der koningin door valsche bewegingen en rapporten, van die zijde hadden afgetrokken. Toen nu den 23sten eene divisie van het leger van don *Carlos* den weg naar Asturië insloeg, ontmoette deze niet den geringsten tegenstand en is onverhinderd vijf dagen voortgetrokken. Men heeft daarop van de zijde der christinos den generaal *Espartero* met eenige bataillons uit Vittoria afgezonden, doch het blijkt nog niet dat deze den vijand in zijnen verderen marsch heeft gestuit.

In Arragon schijnen de karlisten aanmerkelijk in magt toe te nemen. Men schrijft uit Sarragossa van den 25sten dat een hunner aanvoerders, *Torner* genaamd, het geheele regiment van *Cordova* heeft geslagen, en acht honderd krijgsgevangen gemaakt.

Voorts zoude de generaal *Montes* de benoeming tot kapitein-generaal van Arragon hebben geweigerd.

— Heden (4 *Julij*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 108,75; 3 pCt. 80,55; Nap. rent. 109,80; Spanje 42; Passieve 12⅞; Rom. L. 103¼.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den Julij.

Gisteren is de gewone jaarlijksche vergadering der Staten van Holland in de residentie geopend. In die vergadering is aan de Staten het verslag van den toestand van het gewest, over het afgeloopen jaar, aangeboden. Morgen zullen de Staten zich met de verkiezingen van leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal bezig houden.

— De gewone jaarlijksche vergadering van de sijnode der Nederduitsche-Hervormde Kerk is heden door Z. Exc. den minister, belast met de directie van de zaken der hervormde kerk enz., geopend. Het voorzitterschap wordt door Ds. *Donker-Curtius*, predikant van Arnhem, waargenomen.

Bij Koninklijk besluit van gisteren is, op het adres van *A. Brummelkamp* c. s., die autorisatie en bescherming van hunne eeredienst hebben gevraagd, verklaard geworden, dat de zoogenaamde gereformeerde kerk, of het genootschap en de gemeenten, door de adressanten en hunne aanhangers, zonder Hoogstdezelfs toelating, en strijdig met de beschikking van Z. M., van 10 December 1835, opgerigt, gehouden worden als geen wettig bestaan hebbende; en mitsdien (voor zoo veel des noods) als ontbonden moeten worden beschouwd, en dat hunne zamenkomsten, als strijdig, uit dien hoofde worden verboden, met verdere waarschuwing aan de adressanten, dat zij zich bijzonder zullen moeten onthouden zoo van zich eenigen titel toe te schrijven, op welke het door Zijne Majesteit erkende Nederlandsche Hervormde of Gereformeerde Kerkgenootschap als zoodanig aanspraak bezit, als van het voorwenden van eenig regt of aanspraak op eenige goederen, inkomsten en regten der gevestigde hervormde of gereformeerde kerk of eenig ander kerkgenootschap van het Rijk, daar eene zoodanige aanmatiging alle toelating en bescherming, of het in overweging nemen van eenige nadere vertoogen der adressanten, voor Z. M. ondoenlijk zou maken. Wijders is bij dit besluit bepaald, dat wanneer in eenige plaats een eenigzins aanmerkelijk aantal personen mogt zijn, welke eene gemeente van de voornoemde afgescheidene zouden wenschen te vormen, en toelating verlangen tot vrije uitoefening van hunne eeredienst in een daartoe bestemd gebouw, of bijzonder huis, dezelve personen zich daartoe, met inachtneming van het bepaalde bij art. 161 der grondwet, en met overlegging van de vereischte opgave en ontwerpen, betrekkelijk de door hen gewenschte reglementen en kerkelijke organisatie, aan Z. M. zullen kunnen vervoegen, bij een door hen individueel geteekend adres, en waarbij zij zullen moeten verklaren, zelven te zullen zorgen voor de behoefte van hunne eeredienst en armen, zonder op onderstand van het Rijk, of op eenige bezittingen inkomsten of regten van de hervormde (Gereformeerde) [illegible] dit Rijk erkend kerkgenootschap, ooit aanspraak te maken; en dat, voor zoo verre de adressanten en hunne aanhangers intusschen mogten verlangen boven het getal van twintig, als bijzondere personen, binnen 's huis tot hunne oefening godsdienstig samen te komen, zij zich daartoe zullen kunnen vervoegen bij de besturen hunner woonplaatsen, met opgave daaraan van de namen en woonplaatsen der personen, alsmede van de dagen en uren waarop en van het lokaal waarin die zamenkomst zou plaats hebben, ten einde de besturen alzoo in de gelegenheid worden gesteld, om de daartoe vereischte toestemming te kunnen verleenen, en het noodige toezigt te bevelen, tot voorkoming van al wat de openbare orde of veiligheid zou kunnen storen.

— In de vergadering van bestuurders van het Kerkgenootschap tot verdediging van de christelijke godsdienst, voor eenigen tijd gehouden, is, uit aanmerking dat tegenwoordig, onder de protestanten in Nederland, toenemende kerkelijke woelingen en verdeeldheden, niet slechts met hetgeen elders gebeurt, maar vooral ook met hetgeen vroeger in Nederland zelf heeft plaats gehad, in nieuw verband schijnen te staan, door het genootschap de navolgende prijsvrage uitgeschreven, om vóór den 15ten September 1837 te beantwoorden: „Een naauwkeurige en oordeelkundig historisch onderzoek naar den oorsprong, de gevoelens, lotgevallen en werkingen der verschillende, tegen elkander overstaande en van elkander afwijkende, godsdienstige partijen en sekten, welke onder de Nederlandsche protestanten, voornamelijk de hervormden na de sijnode van Dordrecht, ontstaan zijn; en eene, op dit onderzoek gegronde aanwijzing: in hoe verre er overeenkomst en zamenhang aanwezig zij tusschen de verschijnselen van onzen tijd en die van vroegere dagen, ten einde hieruit blijke, welk gebruik daarvan ook voor onze dagen te maken zij?"

— De provinciale Staten van Utrecht hebben in hunne zitting van den 5den dezer, den heer mr. *J. van der Kolde*, lid van het hoog militair geregtshof te Utrecht, benoemd tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in plaats van het afgetreden lid mr. *J. G. van Nes*.

— De haringvloot, welke dit jaar in de provincie Holland is uitgerust, bestaat uit 117 schepen, als: van Vlaardingen 80, Maassluis 15, Zwartewaal 4, Delfshaven 1, Middelharnis 1; Amsterdam 7, de Rijp 5 en Enkhuizen 4.

— De tweede Hollandsche haringjager is dezen morgen ten 9 uren te Maassluis aangekomen, ruim twee-en-tachtig tonnen nieuwe haring aan boord hebbende.

— Dingsdag avond ten 7 ure is de eerste haring, ten bedrage van 19 ton, te Amsterdam aangebragt, met, zoo als gewoonlijk geschiedt, ongemeen snel zich voortspoedende en met vlaggen versierde rijtuigen. Het vaartuig, waarmede dezelve is aangevoerd, was den 27sten Junij uit de visscherij gezeild en in den ochtend van 5 dezer te Vlaardingen gearriveerd. Te gelijk met dezen jager was ook een naar Hamburg gestevend. Dit jaar zijn 115 haringbuizen uit Nederland ter visscherij uitgezeild.

— Een zekere franschman, *Charoy* genaamd, heeft eene soort van ontvlambare piek (*lance fusée*) of eene ten behoeve der artillerie dienende lans uitgevonden, welke vuur vat op de wijze der percussie-geweren, voorts op het daartoe gegeven bevel weder uitgebluscht en op nieuw aangestoken kan worden. Dezelfde heer heeft ook vuurpijlen voor schepen uitgevonden; zoodra de punt op een wederstand biedend voorwerp nedervalt, geraakt de pijl op onderscheiden plaatsen in vlam en verbrandt geheel. Eindelijk nog heeft gemelde heer eene bom uitgevonden, die zonder vlambuis losbarst, zoodat dezelve des nachts geen lichtstreep in de lucht nalaat. Naar de wijze, waarop de bom is vervaardigd, moet zij altijd op de opening nederkomen; de schok brengt te weeg, dat het daar geplaatste kapje ontvlamt en zich aan de lading mededeelt, zoodat de bom springt op het oogenblik, dat zij hare bestemming bereikt, maar ook niet vroeger. De uitwerking is altijd dezelfde of de bom nederkomt op eene gladde of oneffene oppervlakte, of zelfs op het water.

— Wat men niet al tot voorwerp van handelsvertier weet te doen strekken! Te Quedlinburg heeft zich eene maatschappij gevormd om uit meikevers olij te vervaardigen; tot dat einde heeft zij reeds een aantal van niet minder dan 19 millioen zulke dieren doen vangen. Ook in Hongarije heeft men proeven genomen om meikever-olie te maken, en 3 maat olie uit 8 maat meikevers verkregen. Men legt deze insekten in aarden potten, bedekt dezelve met stroo of een netwerk van ijzerdraad en keert den pot als dan om boven eene best gebonden wordende plaat, op welke vervolgens de olie, die van de meikevers voorkomt, wordt ontvangen en verder in vaatwerk geleid.

— Eene statistieke opgaaf wegens de zelfmoorden te Parijs doet zien dat zich in het jaar 1835 hebben gedood: door vuurwapenen 24 manspersonen en 1 vrouw; snijdende werktuigen 7 mans; nederstorting 4 mans en 6 vrouwen; koolzuurdamp 71 mans en 47 vrouwen; verdrinking 17 mans en 2 vrouwen; worging 32 mans en 9 vrouwen; minerale vergiften 3 mans en 3 vrouwen; plantvergiften 1 man en 2 vrouwen, totaal 229. Onder deze zelfmoordenaars bevinden zich personen van 15 tot 85 jaren.

— Gedurende de maand Mei zijn er te New-York 15 à 16,000 landverhuizers uit Europa aangekomen, en van den 1sten tot den 8sten Junij meer dan 6,000. Nooit zijn de verhuizingen naar New-York zoo talrijk geweest als gedurende dit jaar; de bevolking van deze stad wordt thans reeds op 300,000 zielen begroot. De vreemdelingen stroomen er van alle zijden naar toe, met moeite kan men er meer huisvesting bekomen; de prijs van de levensmiddelen en van de huishuren zijn sedert den brand reeds verdubbeld; het verbrande gedeelte wordt echter met den meesten spoed opgebouwd, en weldra zal New-York twee prachtige gedenkteekenen bezitten die in niets voor de schoonste gebouwen in Europa zullen behoeven onder te doen, het Tolhuis en de Beurs. De beide paleizen zijn geheel van marmer, en in derzelver geheele inrigting wordt eene in Amerika ongewone pracht ten toon gespreid.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 4den Julij.

Een Zwitsersch blad geeft thans vrij authentiek berigt van de in Zwitserland onder den naam van het *Jonge Duitschland* bestaan hebbende staatkundige vereeniging; er hadden zich minstens 40 klubs gevormd, elk onder een hoofd en hare zendelingen, communicatie hebbende; gezamenlijk stonden zij onder een opperbestuur. De voornaamste leden waren vreemde uitgewekenen, de andere leden handwerkslieden, die met eene zekere zorg uitgekozen en aangeworven waren, terwijl men het steeds op uitbreiding toelegde. Het doel was de bevrijding Duitschlands. Op verraad was de dood gesteld, en elk lid verpligt tot de uitvoering, wanneer hij daarmede belast werd. Sporen van zulk eene executie zijn voorhanden, vooral in den moord van *Lessing*. Dat men die gevaarlijke vreemdelingen uit Zwitserland thans uitdrijft is natuurlijk, maar dat men dit doet zonder de genen, die men verdacht moet houden van deel aan den moord van *Lessing* gehad te hebben, tot na den afloop van het deswege ingestelde onderzoek vast te houden; daarover beginnen de Zwitsersche bladen te klagen.

— De regeringsraad van Bern heeft bepaald, dat aan alle vreemde handwerksgezellen, aan wie door hunne regeringen het bezoeken van Zwitserland en bijzonder van het kanton Bern verboden is, de toegang in dat kanton zal worden geweigerd, indien zij niet de speciale vergunning hunner regering tot de reize derwaarts, kunnen vertoonen, en dat alle vreemde handwerksgezellen, die zich thans in het kanton bevinden en in bovengemeld geval zijn, uiterlijk den 1sten October aanstaande het kanton zullen moeten verlaten hebben, zoo zij niet voor dien tijd van het erlangen der bedoelde vergunning kunnen doen blijken.

— De Fransche gezant bij het Eedgenootschap is, volgens berigt uit Bern van den 28sten Junij, door zijne regering gemagtigd geworden, om aan de vlugtelingen, die door de Zwitsersche regeringen moesten worden weggezonden, de noodige reispenningen en passen naar Frankrijk uit te reiken.

— De garnizoenen van Bockenheim en Bornheim zullen, naar men verzekert, met den 1 augustus naar Meintz terug keeren, behalve de ruiterij en artillerie, die naar Sachsenhausen verlegd en tot het dubbel van hare tegenwoordige sterkte gebragt zullen worden. Volgens een ander berigt zou het tegenwoordig bataillon infanterie nog door een ander worden afgelost.

— De Groote Raad van het zwitsersch kanton Tessin heeft een voorstel, om de vrijheid der drukpers te bekorten, met 63 tegen 24 stemmen verworpen. Daarbij heeft men opgemerkt, dat de apostolische protonotarius, de heer prior *Albrizzi*, zich als een warme verdediger dier vrijheid heeft gedragen.

— Z. M. de Koning van Beijeren heeft aan de beyersch-wurtembergsche donau-stoomboot maatschappij een previlegie voor den tijd van veertig jaren verleend, onder beding dat die stoomvaart binnen vier jaren tot stand worde gebragt; dat daarbij gelet worde op de bestaande verordeningen voor de zekerheid van de vaart; dat het tarief voor de vracht van personen en goederen aan de goedkeuring en herziening der regering worde onderworpen, en dat het previlegie vervalt, indien daarvan gedurende vier jaren geen gebruik mogt gemaakt worden.

Uit Weenen schrijft men van den 27sten dat de Koning van Napels, na den vorigen dag op het Lustslot Schönbrunn te hebben verwijld, aldaar was aangekomen, en almede eene lijkdienst ter eere van den overledenen Keizer, in het kapucijnen-klooster had bijgewoond. Men meende dat Z. M. na een kort verblijf, over Munchen, Stuttgard en Karlsruhe, naar Parijs zou vertrekken.

— Voorts liep te Weenen het gerucht dat de Fransche Prinsen op hunne reis naar Italien, door eenen koerier uit Parijs waren achterhaald, die hun eene waarschuwing overbragt om zich voor sluipmoordenaars te wachten. Men meent thans dat dit in verband staat met den jongsten aanslag tegen het leven van Koning *Lodewijk Philips*, vermoedende dat men zoo deze ware gelukt, tevens getracht zoude hebben zich van de Hertogen *van Orleans en Nemours* te ontdoen.

168ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

5de Trekking: Geene.

6de —— N°. 4286, een prijs van *f* 1000; N°. 21111, een premie van *f* 1000; N°. 20787, een prijs van *f* 50,000; N°. 14090, een premie van *f* 1000.

Graanmarkt te Amsterdam.

WOENSDAG, *den 6den Julij.*

TARWE. — In een doen: 125 ℔ W. Bonte Poolsche *f* 225; – 129 N. Vriesche *f* 168; – 122 dito *f* 152; – 123 Bonte Poolsche *f* 175; – 126, 127 O. en N. Groninger *f* 170.

ROGGE. — Prijshoudend: 117 ℔ N. Pruissische *f* 150; – 125 N. Drentsche *f* 156.

HAVER. — Bij partij, als genoteerd verkocht: 89 ℔ Dikke *f* 77; – 89 Fijne *f* 80; – 87 dito *f* 78; alles bij partij.

GARST en BOEKWEIT. — Zonder handel.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (6 Julij) waren genoteerd: Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $56\frac{13}{16}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$; dito 5 pCt. $102\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; Kansbill. $24\frac{7}{8}$; Amortisatie-Syndik. $4\frac{1}{2}$ pCt. $98\frac{3}{8}$, $\frac{1}{8}$; dito $3\frac{1}{2}$ pCt. 82; Ardoins £ 85, 43, $42\frac{15}{16}$; Passieve $13\frac{1}{4}$; Bras. $88\frac{1}{2}$; Columb. 22.

PUBLIEKE VERKOOPING.

Op aanstaande Dingsdag, den 12den Julij 1836, des middags ten 12 ure, zal ten huize van den Oesterager A. VERMAAS te Bergen-op-Zoom, publiek en om kontant geld worden verkocht, eene zeer solide RIJDKOETS met gemakkelijke zittingen voor 4 Personen en Koetsier.

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE,

van *MIDDELBURG* naar *ROTTERDAM*,

Julij 1836.

Van *Middelburg.*				Van *Rotterdam.*			
Zondag	den 16,	's morg.	$8\frac{1}{2}$ uur.	Zaturdag	den 9,	's midd.	12 uur
Dingsdag	» 12,	»	$10\frac{1}{2}$ »	Maandag	» 11,	's morg.	3 »
Vrijdag	» 15,	»	5 »	Woensdag	» 13,	»	4 »

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.